1 טאג
באדינונג אויב איר פארלאנגט. דריי קלינינג אין אלע אייערע אדער פארבן
37 266, PERTH DYE WORKS LTD. נ. פ. פארטנאי, מענעדזשער

איר קאנט פארן פאר
פון אירגענד וועלכן טייל פון נארט ענד ביז צום צענטער פון שטאט.
50c
מיט א בלין בוירד טעקסי
טעלעפאנירט 24 511 און 24 521
הערי לייאז, מענעדזשער

א געשיכטע מיט א אידיש מיידל וועלכע איז אלס קינד אפגע'שמד'ט געווארן

זי וויל זיך אומקערן צום אידנטום, אבער אירע אידישע קרובים לאזן ניט

שוין העכער 12 יאר, ווי די וועלט־שחיטה האט זיך געענדיקט און נאך זיי־נען די וואונדן, וואס זיינען פון איר אנט־שטאנען, ניט אויסגעהיילט. מיר מיינען איצט ניט צו באריען די עקאנאמישע און מאראלישע רעזולטאטן פון'ם וועלט־קריג, וועלכע מ'האט נאך איצט צו פילן. דא וועלן מיר דערציילן א זייער פארפלאנ־טערטע געשיכטע וועגן א מיידל, וועלכע איז אין קריג פארלוירן געווארן, קריסטן האבן זי געפונען און אפגע'שמד'ט און איצט וויל זי זיך מגייר זיין און זיך פאר־בינדן מיט אירע עלטערן אין אמעריקע. דערצו שטערן אבער די קרובים, וועלכע טענה'ן, אז דאס מיידל האט די געשיכטע אויסגעטראכט.

דאס ארט, וואו עס שפילט זיך אפ די דאזיקע פאמיליען־טראגעדיע, איז דאס גא־ליציאנער שטעטל זאלעשטשיקי, ביים פויליש־רומענישן גרעניץ. די געשיכטע איז פאלגנדיקע:

אין זאלעשטשיקי געפינט זיך א דינסט מיידל מיט'ן נאמען סאפיא אכראנסקאוו־סקא, וועלכע באהויפטעט שוין זייט עט־לאכע יאר, אז זי איז אן אפגע'שמד'טע און וויל זיך מגייר זיין. דערביי דערציילט זי, אז זי איז געבוירן טאקע אין זאלעש־טשיקי ביי אידישע עלטערן און געדיינקט, אז מ'האט זי גערופן "שרה"טשע". אירע עלטערן געפינען זיך אין אמעריקע. דער פאטער איז אוועק פריער און די מוטער צוויי יאר פאר דער וועלט מלחמה, איבער־לאזנדיק אין שטעטל פיר קינדער. די על־טערן האבן געשיקט געלט פאר די קינדער און ווען מ'האט אנגעהויבן שמועסן וועגן שיקן די קינדער קיין אמעריקע, איז אויס־געבראכן די מלחמה.

זאלעשטשיקער אידן האבן באלד פאר־לאזן דאס שטעטל, נאכדעם ווי די ציווי־לע באפעלקערונג איז עוואקואירט געווא־רען. די קינדער פון די אמעריקאנער על־טערן זיינען אוועק מיט זייערע קרובים און אויפ'ן וועג איז "שרה'טשע" פארלוירן געווארן. קריסטן האבן זי געפונען און גע־ווארט, אז אידן זאלן קומען זי אפנעמען. אזוי ווי אבער די אידן זיינען א צייט ניט צוריקגעקומען, האט מען דאס קינד אי־בערגעגעבן צו דער זאלעשטשיקער פאלי־ציי, וואו דאס מיידעלע איז אפגע'שמד'ט געווארן און באקומען דעם נאמען אכראנ־קאווסקא.

נאכ'ן וועלט־קריג האט א קינדערלאזע פויערטע פון דארף ווארוואליגע גענומען די אפגע'שמד'טע צו זיך פאר א קינד. זאשקע האט דארט שווער געארבעט און אפט האבן איר די דארפישע קינדער נאכ־געשריגן "פארשיווא זשידאווקא". איינ־מאל האט די דארפישע געמיינדע געשאנ־קען דער פויערטע א שטיק פעלד. ווען די פויערטע האט געפאדערט, אז מ'זאל דאס פעלד פארשרייבן אויף איר נאמען, האט מען איר דערקלערט, אז די געמיינדע קאן דאס ניט טאן, ווייל דאס פעלד וועט ירש'ענען א זשידאווקע. די אפגע'שמד'טע איז דאן ארויסגעטריבן געווארן פון אי־רע עלטערן, וואס האבן זי אדאפטירט.

זי איז געקומען קיין זאלעשטשיקי און זינט דער צייט איז זי א דינסט מיידל ביי אידן, פאר וועלכע זי האט דערציילט איר לעבנס־געשיכטע. ווי נאר די קרובים האבן זיך וועגן דעם דערוואוסט, איז צווישן זיי אנטשטאנען א צעמישונג. באלד האבן זיי באשלאסן צו האלטן זיך ביי איינעם: "דאס מיידל האט די געשיכטע אויסגע־טראכט". מען וויל איר ניט געבן דעם אדרעס פון אירע אמעריקאנער עלטערן. דורך אפזאגן זיך פון דער גע'שמד'טער, גלויבן זיי, וועט מען זי מיד מאכן.

דאס מיידל הערט אבער ניט אויף צו שרייען, אז זי שטאמט פון אידן, און אין גאנץ זאלעשטשיקי קלינגט מיט דער גע־שיכטע. קיינער אבער רירט ניט מיט קיין פינגער צו העלפן דעם מיידל.

גראד איז אייער קארעספאנדענט אויס־געקומען צו זיין אין זאלעשטשיקי. איך האב נאטירלאך ניט פארזוימט די גאנצע געשיכטע גענוי אויסצופארשן. איך האב גערעדט מיט'ן מיידל, וועלכע איז שוין היינט העכער 21 יאר אלט. זי רעדט פוי־ליש מיט א אידישער אויסשפראך און אביסל אידיש, ווייל זי לערנט אידישקייט. זי זעט אויס ווי א אידיש קינד און זי האט מיר דערציילט גענוי וועגן איר פאר־גאנגענעם לעבן. אלע איינצלהייטן, וואס זי האט מיר איבערגעגעבן פון אירע קינ־דער־יארן, זיינען שוין מערערע מאל בא־שטעטיקט געווארן. אויפ'ן גרונד פון אי־רע דערקלערונגען איז פעסטגעשטעלט גע־ווארן, אז זי הייסט שרה מייזלמאן קאץ.

צווישן אנדערש האט זי דערציילט, אז זייענדיק אין טשארטקאוו אין אנהייב פון דער וועלט־מלחמה, האט זי פארלאזן אי־רע קרובים און האט געלעבט צוזאמען מיט דער זאלעשטשיקער פאמיליע פון ברוך ליכטנהאלץ, וועלכער וואוינט איצט אין רומעניע. דארט האט זי געוויגט א קינד. איינמאל האט זי איבערגעלאזן דאס קינד אליין, איז עס צוגעקראכן צו דער קיך און זיך אפגעבריט. ליכטנהאלץ האט זי דערפאר ארויסגעטריבן פון זיין היים. דאס איז באשטעטיקט געווארן, ווי מיר וועלן נאך שפעטער גענויער באשרייבן.

אויך געדיינקט זי, אז ווען זי פלעגט פון דער קריסטלאכער אכראנקע גיין אי־בער דער שטאט שפאצירן, האבן אירע חבר'טעס אפט געוויזן אויף א אידיש אינ־געל און געזאגט: "זעסט, זאשקע, דאס איז דיין ברודער, מילא!" פאקטיש איז איר ברודער אין יענער צייט געווען אין זאלעשטשיקי און ער מיט נאך צוויי ברי־דער זיינען באלד נאך דעם קריג געפארן צו זייערע עלטערן קיין אמעריקע.

אנפאנגס האט זי זיך אויסגעהיט פאר אידן. מען האט איר די גאנצע צייט איינ־גערעדט, אז אויב זי וועט גיין צוריק צו אידן, וועט מען זי צעשניידן אויף שטי־קער. קומענדיק אבער אין דארף זאלעש־טשיקי האט זי געצווינגן צו אידן און זי האט באשלאסן זיך מגייר צו זיין און אויסגעפינען אירע אידישע עלטערן.

איך האב נאטירלאך אויך גערעדט מיט די קרובים. זיי ווילן פון גארנישט ניט הערן. עס געפעלט זיי ניט דער יחוס פון'ם מיידל און זיי באהויפטן, אז זי האט א ניט שיינע פארגאנגענהייט. די שטעלונג פון די קרובים איז זיך שווער צו דער־קלערן, אבער, ווי מ'האט מיר איבערגע־געבן, פירט זיך דאס מיידל איצט אויף זייער סאליד. פיל זאלעשטשיקער אידישע מענער און פרויען באהויפטן, אז דאס מיידל איז שטארק ענלאך צו דער מוטער. אין דער יוגנט האט זי געהאט בלאנדע האר, היינט איז זי א שאטינקע.

איך האב באזוכט דעם רב פון זאלעש־טשיקי, הרב וואלף תאומים. ער האט מיר איבערגעגעבן, אז מיט זעקס יאר צוריק האט ער געהערט, אז עס געפינט זיך אין שטעטל אן אפגע'שמד'טע מיידל. עס איז אויך אנגעקומען צו זאלעשטשיקער אידן א בריף צו זוכן די פארלוירענע שרה מייזלמאן־קאץ. צו יענער צייט האט ער מורא געהאט עפנטלאך זיך צו אינטערע־סירן מיט א משומדת, כדי מ'זאל ניט אויסטראכטן א בלבול, אז אידן ווילן מגייר זיין א קריסטן. ער האט זיך בא־ראטן מיט'ן ראש הקהל אוןביידע האבן זיך גענומען צו דער אויספארשונג. דער־ווייל אבער האבן די קרובים געלייקנט, אז דאס מיידל איז די פארלוירענע און דעריבער האט דער רב אויפגעהערט זיך צו אינטערעסירן מיט דעם גורל פון דער גע'שמד'טער.

אין זאלעשטשיקי האט מען מיר גע־הייסן אויפזוכן א געוויסע פרוי טעפער, וועלכע וואוינט אין לעמבערג. פון איר האב איך זיך דערוואוסט, ווי אזוי די גע־שיכטע איז געווארן אויפגעדעקט. פרוי טעפער האט געוואוינט אין דארף וואר־ווארינצע ביי זאלעשטשיקי. צו איר פלעגט אריינקומען דאס קריסטלאכע מיידל זאש־קע, וועלכע האט געהאט בלאנדע האר. זי האט דאס מיידל גוט געקענט.

אין יאר 1921 איז פרוי טעפער געווען אין זאלעשטשיקי. אויף דער גאס האט זאשקע זי געטראפן און זיי האבן געשמו־עסט. דערביי איז געשטאנען יצחק מייזל־מאן, וועלכע האט באמערקט: "דאס איז א אידיש קינד, איך ווייס די גאנצע גע־שיכטע".

פרוי טעפערס קינדער דערמאנען זיך איצט אז אין דארף האט מען געזאגט, אז זאשקע איז א זשידאווקא. הערנדיק די ווערטער פון יצחק מייזלמאן, האט פרוי טעפער געפרעגט:

— אמת, זאשקע, אז דו ביסט א אי־דיש קינד?

— מען זאגט אזוי, האט זי געענטפערט.

ווען מען האט זי גענומען אויספרעגן, האט זי דערציילט, אז אין טשארטקאוו איז זי געווען ביי ברוך ליכטנהאלץ און אי־בערגעגעבן די מעשה מיט'ן קינד. מען האט געפרעגט ביי ישעיה ליכטנהאלץ, מיט וועלכן ער האט געוואוינט צוזאמען אין טשארטקאוו, האט יענער פולשטענדיק באשטעטיקט. זאשקע האט דאן דערציילט, אז דאס וויגל איז געווען רויט און אין שטוב איז געהאנגען א קיילעכדיקער זיי־גער. ישעיה ליכטנהאלץ האט דאס בא־שטעטיקט.

זינט דער צייט ווייסט מען אין זאלעש־טשיקי פון דער געשיכטע. מ'האט אבער מורא פאר די קרובים צו זאגן א ווארט און פרואוון עפעס צו טאן.

פארגאנגענעם זומער איז פרוי טעפער געווען אויף קוראציע אין זאלעשטשיקי. זי האט גענומען זאשקען צו זיך אויף צוויי חדשים. דאס מיידל איז שוין געווען גאר אן אנדערע. אירע אמאליקע בלאנדע האר זיינען געווען שאטין און גייסטיק איז זי שוין געווען א אידישע. זי האט אפגעהיט שבת, געהייסן זיך לערנען אידישקייט און געהאלטן זיך פאר אידן. זי האט ווידער דערציילט וועגן איר פארגאנגענהייט און געבעטן איר צו העלפן, אז זי זאל קאנען זיך פארבינדן מיט איר פאלק און אירע אידישע עלטערן. זי ווייסט — האט זי געזאגט — אז עס דערווארטן איר ניט קיין גליקן. זי וויל אבער וויסן, אז זי איז ניט פון א שטיין געבוירן.

גראד איז דעם זומער געקומען פון אמעריקע אין איר אלטער היים, זאלעש־טשיקי א פריילן, וועלכע האט אין זא־לעשטשיקי זיך אויסגעזוכט א חתן, האט חתונה געהאט און איז מיט איר מאן באלד אוועק צוריק קיין אמעריקע. אט די פריילן האט דערציילט, אז פאר דער וועלט מלח־מה האט זי געארבעט ביי א שניידער, א פעטער פון "שרה'טשען". זי געדיינקט, אז דארט איז געווען א בלאנד מיידעלע, אז שרה'טשע איז ענלאך צו דער אמאליקער שרה'טשע און נאך שטארק ענלאך צו איר מוטער אין אמעריקע, מיט וועלכער זי איז דארט אפט צוזאמענגעקומען.

די פריילן האט דערקלערט דער פרוי טעפער, אז קומענדיק צוריק קיין אמעריקע וועט זי ניט רוען, ביז די עלטערן וועלן זיך באקענען צו זייער פארלוירענער טאכטער און איר העלפן.

ווי עס הייסט, זאלן איצט די אמעריקא־נער עלטערן זיך שטארק אינטערעסירן מיט דער אפגע'שמד'טער טאכטער אין זאלעשטשיקי. דערווייל איז שווער פאר־אויסצוזאגן מיט וואס עס וועט זיך ענדיקן די דאזיקע פארפלאנטערטע געשיכטע, וועלכע ציט זיך שוין לאנגע יארן.

ב. צעגראווסקי

געפארן אונטער דער באנק זיך צו זעען מיט'ן חתן

פון ביאליסטאק שרייבט מען:

דער קאנדוקטאר פון ספעציעלן צוג ביאליסטאק—לאפי, האט בעת'ן קאנטרא־לירן די בילעטן, באמערקט א פרויען פיסל ארויסשטארצנדיק פון אונטער דער באנק. דער קאנדוקטאר האט איידל א נעם גע־טאן פאר דעם פוס, און פון אונטער'ן באנק איז אויסגעוואקסן א מיידל אין עלע־גאנטע מלבושים.

— א בילעט! — האט דער קאנדוק־טאר שטרענג אויסגערופן.

— איך האב געוואלט פארן צו מיין חתן אין לאפי, און גראד ניט געהאט קיין געלט, האב איך זיך צוגעשפארט אונטער דער באנק.

אזוי ווי די געטרייע כלה האט ניט גע־האט ביי זיך קיין שום דאקומענטן, האט מען זי טראנספארטירט צוריק קיין ביא־ליסטאק, אויפ'ן באן־קאמיסאריאט.

דארטן האט זיך ארויסגעוויזן, אז זי איז א באקאנטער טיפ צווישן די אידישע מיידלאך אין ביאליסטאק.

סאסקאטון

סאסקאטונער נאטיצן

ביי א ברידזש דורכגעפירט מאנטאג, דעם 12טן יאנואר, פון דער הדסה, האבן דזשעק בארסקי און דר. שולמאן געוואונען די פריזן.

מרס. ס. צייטלין, האט דעם 14טן יאנואר דורכגעפירט א "ברידזש" אין איר היים.

מר. לאזאראוויטש, דער "קעניג פון די האבאס", האט באזוכט סאסקאטון און ער איז געווען דער גאסט פון מרס. דזש. קליימאן.

מר. ס. קאפלאן, ארגאניזירער פון דעם אידישן אימיגראנטן הילפס פאראיין האט באזוכט סאסקאטון און ער האט אפגע־האלטן א פארזאמלונג אין שול זאל דעם 18טן יאנואר.

די ליידיס אקזילערי פון תלמוד תורה איז זייער דאנקבאר צו מר. נעט ראטשטיין פון ראקסי טעאטער און צו מר. גראטיאס, דעם מענעדזשער, ווי אויך צו מר. דייוו ראטשטיין, דערפאר וואס זיי האבן דער־לויבט צו נוצן זייער טעאטער פאר דער אונטערנעמונג, וואס איז געווען א דער־פאלג.

ארום 50 "הייקערס" פון דער "יאנג דזשודעאן" זיינען ארויסגעגאנגען אויף א שפאציר לעצטן דאנערשטאג אוונט. נאכ'ן שפאציר איז סערווירט געווארן א צובייס אין שול־זאל, און שפעטער א טאנץ.

מרס. ס. פרידמאן האט זיך צוריקגע־קערט פון קאלגארי, וואו זי איז געווען צו גאסט מיט אירע קינדער.

די "ליידיס אייד" האט לעצטע וואך דורכגעפירט א "ברידזש" אין דער היים פון מרס. דזש. קליימאן.

ROSS PLUMBING & HEATING CO.
סאניטארי און באהייצונג אינזשינערן
ד. א. ראס, אייגנטימער
132 Ave. A. North, Saskatoon, Sask.
Phone 3919

"אלצדינג עלעקטרישעס"
מיר ספעציאליזירן זיך אין
דע פארעסט קראסלי ראדיא
און עלעקטרישע ריפעירס
Dawson Electric Company
221 Avenue D South — Saskatoon
Phone 3764

הוסטן און פארקילונגען
מארשאל'ס סירופ
אף ספרוס און טאלי
גיט שנעלע הילף
35 סענט און 60 סענט סייזעס
מעקבין און מארשאל
פרעסקריפשאן דראגיסטן
קארנער 2טע עוועניו און 20טע סטריט
טעלעפאן 4211—4446
427—20טע סטריט וועסט.
טעלעפאן 3217
מיר דעליווערן

Birney's Hardware
אויסשליסלאכע אגענטן פאר
טשי-נעמל
ווארנישעס
און אלע
שנעל טריקנדיקע
ענעמלס
AVENUE A and 20th STREET
Phones 2988-3466 Saskatoon

THE DAVIS DAIRY LTD.
פיורטי ברענד פוטער און אייז קרים
מילק — קרימילק — קרים — פוטערמילק
"אונזערע וועגענער פארן פארביי אייער טיר יעדן טאג"
טעלעפאנירט 97 464 פאר אונזער דרייווער
דער מאדערנער דיירי פלענט אין 733 בראדוויי עוועניו

$50.00 פאר א נאמען
קלייבט אויס א נייעם נאמען פאר אונזער ביזנעס
געווינט דעם אויבנדערמאנטן פרייז
זעט דעם אפיס פאר איינצעלהייטן
מיר ספעציאליזירן זיך אין עמפייר לאמפ
פארמערס קאול קאמפאני לימיטעד
שטאטיקער סיילסמאן, סאול בלומפילד
טעלעפאן 2607 נייער לאקיישאן 301, 20טע סט. וועסט

קוילן — קוילן — קוילן
ROSEDEER COAL
T.M. BALL LUMBER CO. LIMITED
HOME BUILDERS

אויב ס'איז
דיימאנדס
זעט די
STACEY BROS.
(סטאסי ברידער)
קוואליטי דזשועלערס
Stacey Bldg., 20th Street West
Phone 3410

סאסקאטון אויפמערקזאם
מר. מעקס ד. פרידמאן
איז דער קארעספאנדענט און פארטרעטער פאר "דאס אידישע ווארט" אין אייער שטאט און אומגעגנט.
מיר בעטן אלע סעקרעטארן פון די סאסקאטונער ארגאניזאציעס צו איבער־געבן די נייעס און באריכטן פון זייערע ארגאניזאציעס צו מר. מ. ד. פרידמאן וועלכער איז אויך באפולמעכטיקט אנצונעמען סובסקריפשאנס פאר "דאס אידישע ווארט".
שרייבט אדער טעלעפאנירט 3320 אדער 3080

עלילת-דם נאך שמחת-תורה

(שלום פון עדיטאריעל זייט)

דער באקאנטער טשעכישער פאליטיקער און מיטשאפער פון דער טשעכאסלאוואַ־קישער קאנסטיטוציע, דר. וואצלאוו בר־טשעק:

"איין זאך קאן איך ביי די דאזיקע עלי־לת דם פראצעסן קיינמאל נישט פארשטיין עס הייסט אלע מאל, אז אידן צאפן אפ בלוט פון קריסטלאכע קינדער פאר זייע־רע רעליגיעזע צוועקן. אבער די אידישע רעליגיע, שמועסט מען, איז דאך שוין היבש אלט, און עס איז א סברה, אז זי האט שוין גאר עקזיסטירט, נאך איידער עס איז געווען אויף דער וועלט דאס סא־מע ערשטע קריסטלאכע קינדער — ווי אזוי זשע האבן עפעס די פארקריסטלא־כע אידן געבאקן זייערע מצות און א טראפן קריסטלאך בלוט? אדער זאל מען אפשר גאר זאגן, אז זיי האבן נעבאך אלע געגעסן טריפה'נע מצות. די פארקריסט־לאכע אידן? דער ענין איז יעדנפאלס זייער הארב" . . .

לאזט אריינפאסן אין זיין אנטיסעמיטי־שער קאנצעפציע . . .

דאס אפיציעלע טשעכישע אינפארמא־ציע ביורא האט פארשפרייט די ידיעה, אז דאס געריכט האט פארהערט אלס עדות די לערער פון די קינדער און זיי־ערע עלטערן, וועלכע האבן אלע באשטע־טיקט דעם אינהאלט פון דעם באשולדי־קונגס אקט — כאטש פאקטיש האט דער לערער פאזוראניטש דערקלערט, אז ער האלט די באשולדיקונג פאר אומגעלום־פערט און א בלבול, און בנוגע ווידער די עלטערן פון די קינדער האט זיי דאס געריכט זיי ניט געקאנט פארהערן, ווייל זיי זיינען שוין ביידע עטלאכע יאר טויט.

ווייטער האט דאס אפיציעלע טשעכי־שע אינפארמאציע ביורא געפרובירט מא־כען אן אנטיסעמיטישע שטימונג אין לאנד, באהויפטנדיק, אז פירנדיקע בלע־טער פון קארפאטא־רוס האבן באצייכנט דעם פאל אלס "פרוב פון ריטואל מארד". אויך אינ'ם פרט האט זיך די אפיציעלע פאנטאזיע אביסל צו שטארק צעשפילט אויפ'ן חשבון פון דעם אמת. ווארום פאק־טיש האבן זיך אלע קארפאטא־רוסישע צייטונגען, אן שום אויסנאם ארויסגע־זאגט מיט דער גרעסטער שארפקייט קעגן דעם דאזיקן נארישן בלבול — נאר דער אפיציעלער מלוכה ארגאן אליין האט גע־נומען אויף זיך די איידעלע מיסיע, צו פארשפרייטן שקרים און טפשות אין דעם לאנד פון דעם גרויסן הומאניסט טא־מאס נ. מאסאריק . . .

אין דער פראגער "ווארהייט" שרייבט וועגן דעם דאזיקן "חמור"של פראצעס"

Robin Hood Rapid Oats

דאס בעסטע וויל ס'איז געטריקנט אין א פאן

זינדיק בלוט

א העכסט שפאנענדער ראמאן פון דעם אידישן לעבן אין אמעריקע

פון א. ר.

(פארזעצונג)

— אזוי . . . ער האט אייך געשיקט אין שליחות! האט ער אייך כאטש גוט באצאלט דערפאר? הא?

און בענדזשאמין האט זיך א דריי גע־געבן ווי אן אפגעבריטער, און ער איז גלייך ארויס פון שטוב א קלאפ געבנדיק מיט דער טיר. ער האט זיך מער נישט אומגעקערט און ער איז גלייך אריין אין זיין מאשין און ער איז אוועק.

— א ווילדער יונג . . . א רוצח! — האט הערשל געזאגט.

— וואס זשע האסטו געוואלט? ער זאל שווייגן?

און ערשט איצט האט הערשל דער־ציילט פאר זיין ווייב, אז איינגנטלאך האט אים דער אלטער געשיקט צו בענדזשא־מינען אום ער זאל מיט אים איבעררעדן.

— פאלג מיך און גיי מארגן אריבער צו בענדזשאמינען, האט זיין פרוי צו אים געזאגט.

— דו זעסט דאך ווי מען קען צו אים רעדן.

— נישקשה, ער וועט בעסער ווערן...

אין דער זעלבער צייט איז בענדזשא־מין געלאפן מיט זיין מאשין איבער די גאסן. ער איז געזעסן ביים רעדל און א משוגענע רציחה האט אים ווי א פייער ארומגעכאפט. ער האט איצט קלאר פאר־שטאנען, אז דער אלטער האט אונטער־געשיקט הערשלען. היינט עס, אז דער אלטער האט יא מורא פאר אים און פון דעם אליין איז זיין רציחה נאך שטאר־קער געווארן. ער האט געפילט אז דער כעס שטיקט אים פארן האלז. אך ווי עס האט זיך אים איצט געוואלט אימיצן אנכאפן פארן גארגל — צו שטיקן, דריי־קען, קלאפן און שלאגן ביז צום טויט. אבער וועמען? וועמען וויל ער דאס הרג'ענען? אין וועמען וויל ער זיך דאס נוקם זיין? ער האט אליין נישט גע־וואוסט אין וועמען. ער האט מיט צע־מישטע, ניט קלארע בליקן געקוקט אין דער פינסטערער נאכט אריין, און ער האט זיך צוגעהערט צו דעם בלאזן פונם ווינט און ער האט געפילט אז עס דער־נעענטערט זיך שוין דער ספרינג. אט באלד וועלן קומען קלארע, בלויע, לבנה'־דיקע נעכט . . . און — — — — — אויפן הארצן האט זיך אים געלייגט א שווע־רער טרויער. ער האט געפילט א מאכט־לאזיקייט אין אלע אברים. ער האט גע־דיינקט ווי ער האט היינט געזועגן סיל־וויא'ן, טייערנדיק פאר זיין פאטער מיט נאקעטע הענט און ער האט מיט א שווע־רען וויייטאג געטראכט:

— גייט זי צום טייוול! זי איז שוין דעם טאטנס . . . דעם טאטנס איז זי...

און ער האט עס איבערגע'חזר'ט אלע ווייל פאר זיך אליין שעפטשענדיק מיט פארביסענע ציין:

— דעם טאטנס איז זי שוין . . . דעם טאטנס . . .

און ער האט געפילט ווי דאס שיינדט אים זיין הארץ ווי מיט שארפע מע־סער.

— און אט האסטו דיר! אפילו אט דער דארער אנקל האלט אויך מיט אים! אלע האלטן מיט אים.

און ווידער האט עס אין אים ווי מיט א געוויין א געשריי געטאן:

— ווי אזוי זשע? וועט הייסט עס, סילוויא. אט די סילוויא וועט ווערן זיין שטיפמאמע? סילוויא? גאט! ווי איז עס מעגלאך?

דאס געוויין האט געקאכט אין זיין ברוסט און ער האט זיך געפילט אזוי אומגליקלאך און דערשלאגן כאטש נאר צו רייסן זיך די האר פון קאפ.

— איז דאס מעגלאך? ווי קאן עס זיין?

און אין גאס איז איצט געווען שטיל און אין די הייזער זיינען מענשן שוין געשלאפן. די לאמטערנעס האבן געברענט מרה שחורה'דיק, שרעקנדיק — און דער הימל האט מיט טרויער ארפגעקוקט.

און בענדזשאמין איז ווי א פארבלאנ־דזשעטער, באליידיקטער, געפארן אן א ציל איבער די שטילע גאסן.

קאפיטל 14
שנאה און האס

בענדזשאמין האט באשלאסן אז איינ־מאל פאר אלע מאל — ער מוז רעדן מיט זיין פאטער. ער האט גוט געוואוסט אז עס קאן דערפון ארויסקומען א שרעק־לאכער סקאנדאל, אז דאס קאן ברענגען צו דעם אז עס זאל אויסברעכן א פייער פון שנאה, נאר — צי האט ער זיך דען געקאנט בארעכענען און זיך בא־טראכטן? ער איז געוועזן זיין פאטערס א זון. און אין אים האט געקאכט דאס הייסע בלוט פון זיין פאטער און ער האט געפילט אז ער וועט עס נישט אריבער־טראגן שווייגנדיק, ניין, ער מוז מיט דעם אלטן ריידן. ער מוז אים ארויסזאגן אלץ וואס עס האט זיך אנגעקליבן ביי אים אויפן הארצן זינט זיין פאטער איז א חתן געווארן פאר סילוויא'ן. ער וועט אים זאגן אז ער ברענגט אן אומגליק אויף דער גאנצער פאמיליע. אז ער באראבע־וועט זיינע אייגענע קינדער און אז ער גיט זיין פארמעגן אוועק צו פרעמדע . . . אז ער וועט פאר זיך קיין גליק נישט ברענגען מיט זיין חתונה האבן. אז — ער איז שוין אלט און ער וועט באטריגט ווערן. און אזוי וועט עס נישט זיין! עס קאן אזוי נישט זיין . . . אז ער — בענ־דזשאמין — האט שוין מער קיין כוח נישט צו ליידן און שווייגן.

אזוי האט בענדזשאמין געטראכט. אבער ווי אזוי נעמט מען רעדן צו אים? ער האט כסדר געפילט אז דער כעס ברענט אין אלע זיינע גלידער. ער האט אויך גוט געקאנט זיין פאטער און ער האט גע־וואוסט, אז ער איז א גרויסער כעסן און אן עקשן. איז וואס קאן פון אזא גע־שפרעך ארויסקומען? סע וועט דאך קור־מען צו א שרעקלאכן סקאנדאל! . . . . אבער: זאל זיין וואס עס וויל זיך. זאל דער אלטער אלץ וויסן, וואס איך, זיין זון, טראכט פון אים.

ער האט דערפאר געזוכט א געלעגנ־הייט צו טרעפן זיך מיטן פאטער אין דער היים. ווי עס זאל נישט זיין — זאלן כאטש קיין פרעמדע מענשן נישט זיין דערביי. אין שאפ וועלן זיך נאך אלע צוזאמענלויפן . . . אבער דער אלטער האט כסדר אויסגעמיטן די שטוב. אלע פארנאכט איז ער פון אפיס אוועק צו סילוויא'ן און ער האט מיט איר פאר־בראכט ביז שפעט אין דער נאכט: גע־גאנגען מיט איר אין די מאוויס, און אין טעאטער, און ער פלעגט קומען אהיים זייער שפעט. ער פלעגט גלייך ארויפגיין צו זיך אין צימער און ער פלעגט זיך לייגן שלאפן.

איינמאל א פארנאכט איז בענדזשא־מין אהיים געקומען און ער האט גע־טראפן אין שטוב די מומע שיינדל, זיין פעטער הערשלס ווייב. זי איז געווען אנ־געטאן אין איר שבת'דיקער, שווארצער קלייד. זי איז געזעסן אויף א שטול און זי האט גערעדט מיט קיידי'ן און מיט ביטרים'ן. סעמקע איז אויך געווען דער־ביי און ער האט פארביסן געשוויגן. עס האט אויסגעזעען, אז דער יונג האט זיך פארטראכט אפצוטאן אזוינס, פון וועלכן מען זאל גרוילן . . . ער ווייסט שוין וואס ער וועט טאן — ער ווארט נאר אויף דער ריכטיקער צייט.

די מומע שיינדל האט פריינטלאך גע־רעדט מיט די קינדער. זי האט אויף זיי געוואלט ווירקן, זיי זאלן זיך ניט עקשנ'־ען. זיי זאלן זיין גוט מיטן טאטן, אפי־לו גיין צו דער חתונה, וואס דארף שוין אין גיכן פארקומען. און זי האט זיי גע־געבן צו פארשטיין, אז מיט גוטן וועלן זיי ביי אים אלץ פועל'ן, און אז ער וועט

מיין באדינונג איז די פיינסטע אין שטאט
איין גאלאן גאזאלין פריי
צו יעדן איינעם
OIL RADIO GAS
NORTH MAIN Service Station
מ. שפראן, מענעדזשער
SELKIRK AND MAIN
טעלעפאן 55 757

נעמט מיך אהיים פאר 50 ס.!
די פרעמיער ספיק ספען
(דער וואונדערבארער קליינער האנט מיט עלעקטריק קלינער) איינ־שליסנדיק בלאזער און דעאדאריזער.
בלויז 50 סענט איינצאלן — באלאנס לייכטע טערמינען
צו אונזערע עלעקטרישע ליכט קאסטאמערס וועלן מיר דעליווערן א ספיק ספען. באצאלט צום דעליווערי מאן 50 סענט. באלאנס צאלבאר $1.00 יעדן מאנאט אויף אייער עלעקטריק ליכט ביל.
אויף אויסצאלן $19.75
קעש $18.75
City of Winnipeg Hydro Electric System
55-59 PRINCESS ST.
טעלעפאן 848 131 848 132 848 133